

KAMU DİPLOMASİSİ BAĞLAMINDA SİYASAL İLETİŞİMİN ÖNEMİ
(NATO Televizyonu 2019 Ukrayna Haberleri Söylem Analizi)

Öğr. Gör. Emine KILIÇASLAN*

ÖZ

Günümüzde devletlerarası ilişkiler klasik diplomasi yöntemlerinin ilerisine geçerek daha farklı bir boyutta ilerlemektedir. Bunun en önemli nedenlerinden biride medya sektöründe yaşanan hızlı gelişmelerdir. Özellikle sosyal medyanın insan hayatına girmesi ile birlikte siyasal aktörler hem kamu diplomasisi hem de siyasal iletişim yapmanın ucuz ve kolay yolunu bulmuşlardır. Bu yeni ucuz ve kolay yol aynı zamanda bir siyasal aktör olarak devletlerin ve uluslar üstü örgütlerin farklı kamuoylarına hızlı erişimlerini de sağlamaktadır.

Bu bağlamda yeni medyaya ve yeni medyanın faydalarına bakıldığında siyasal aktörler için küresel anlamda kamuoylarını hızlı ve kolay etkilemenin en önemli yolu olarak görülemeye başlanmıştır. Bu durum hem kamu diplomasisinin hem de kamu diplomasisinin iletişim dili olan siyasal iletişimin önemini artırmıştır. Küresel egemen siyasal aktörler kamuoylarını etkilemek için yeni politikalar geliştirmeye başlamıştır. Bir siyasal aktör olarak uluslar üstü örgütler bile farklı kamuoylarının gözünde olumlu imaj yaratmak amacıyla aktif kamu diplomasisi yapmaktadırlar. Bu kamu diplomasisini yaparken bu örgütler etkileme, ikna etme ve manipüle etme amacı taşıdıkları için kullandıkları dil çoğunlukla siyasal iletişim dili olmaktadır.

Bu bağlamda hem kamu diplomasisi hem de siyasal iletişim özellikle 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte ABD, AB ve NATO gibi Batı Bloğunu temsil eden devletler ve uluslar üstü kuruluşlar tarafından daha da önem kazanmıştır. 1991 sonrası Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte ortaya bağımsızlığını kazanan bir sürü yeni devlet çıkmıştır. Bu süreçte NATO bu devletleri kendi bünyesine almak için "Genişleme Stratejisi" yürütmüştür. Örneğin, Estonya, Letonya, Litvanya bu devletlerarasında yer almaktadır.

Bu nedenlerle bu makalenin konusu olan Ukrayna ile NATO ilişkilerinde, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından (1991) sonra önemli gelişmeler olmuştur. Örneğin; Ukrayna 1991 yılında NATO İşbirliği Konseyi'ne, 1994 yılında Barış için Ortaklık Programına katılmıştır. 1997 yılında ise "Ayrıcalıklı Ortaklık Şartı" NATO ile Ukrayna arasında imzalanmıştır. 2002 yılında da Ukrayna, NATO'ya üye olmak istediğini açıkça deklare etmiştir. Bu bağlamda NATO ile Ukrayna arasında bir eylem planı hazırlanmıştır.

Bu araştırmanın amacı, uluslar üstü bir siyasal aktör olarak NATO'nun sosyal medyayı kullanarak Ukrayna haberleri üzerinden küresel kamuoyu yaratmak için kamu diplomasisi yaptığını göstermektir. NATO, Ukrayna haberleri ile ilgili kamu diplomasisi faaliyetlerini bir sosyal medya aracı olan youtube kanalı üzerinden NATO televizyonu aracılığı ile yapmaktadır. NATO kendi televizyon kanalı üzerinden yaptığı haberler ile siyasal iletişim iletileri göndermektedir.

Araştırmada söylem analizi yöntemi kullanılmıştır. Bilindiği gibi söylem analizi yöntemi konuşma ve metinlerdeki anlamları çözümleyen sosyal bilimlerdeki araştırmalarda kullanılan bir analiz yöntemidir. Bu çalışmada, NATO Televizyonunun Ukrayna'da yaşanan olaylarla ilgili yayınları, <https://www.natomultimedia.tv/portal/index.html> aracılığıyla izlenerek söylem analizine tabi tutulmuştur. Örneklem olarak nato.multimedia.tv kanalında Ukrayna ile ilgili çıkan haberler

* Aydın Adnan Menderes Üniversitesi/Aydın Meslek Yüksekokulu/Görsel, İşitsel Teknikler Ve Medya Yapımcılığı Bölümü/Basım Ve Yayın Teknolojileri Pr, emine.kilicaslan@adu.edu.tr, Orcid ID: 0000-0002-4226-9409

aranmıştır. Bu platformda 163 Ukrayna ile ilgili haber yer almaktadır. NATO televizyonu yayınlarını youtube üzerinden yapmaktadır. Araştırmanın kapsamı 2019 yılında yayınlanan 15 haberle sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyasal İletişim, Kamu Diplomasisi, Sosyal Medya, NATO

THE IMPORTANCE OF POLITICAL COMMUNICATION IN THE CONTEXT OF PUBLIC DIPLOMACY

(NATO Television 2019 Ukraine News Discourse)

Today, interstate relations are progressing in a different dimension, going beyond classical diplomacy methods. One of the most important reasons for this is the rapid developments in the media sector. Especially with the introduction of social media into human life, political actors have found cheap and easy ways of both public diplomacy and political communication. This new cheap and easy way also provides rapid Access of states and supranational organizations to different public opinions as a political actor.

In this context, looking at the benefits of new media and new media, it has begun to be seen as the most important way for political actors to quickly and easily influence public opinion globally. This situation has increased the importance of political communication language of both public diplomacy. Global dominant political actors started to develop new policies to influence public opinion. As a political actor, even supranational organizations actively engage in public diplomacy in order to create a positive image in the eyes of different public opinion. Since these organizations aim to influence, persuade and manipulate while doing this public diplomacy, the language they use is mostly the language of political communication.

In this context, both public diplomacy and political communication gained more importance, especially with the dissolution of the Soviet Union in 1991, by the Western bloc states and supranational organizations such as the USA, EU and NATO. With the collapse of the Soviet Union after 1991, many new states emerged that gained their independence. During this period, NATO implemented an “Enlargement Strategy” to include these states. For example, Estonia, Latvia, Lithuania are among these states.

For his reasons, there have been important developments in the relations between Ukraine and NATO, which is the subject of this article, after the collapse of the Soviet Union (1991). For example; Ukraine joined the NATO Cooperation Council in 1991 and the Partnership for Peace Program in 1994. In 1997, the “Privileged Partnership Charter” was signed between NATO and Ukraine. In 2002, Ukraine openly declared that it wanted to become a member of NATO. In this context, an action plan has been prepared between NATO and Ukraine.

The purpose of this research is to Show that NATO, as a supranational political actor, uses social media to make public diplomacy in order to create global public opinion on the Ukrainian news. NATO carries out its public diplomacy activities related to Ukrainian news through the YouTube channel, which is a social media tool, through NATO television. NATO sends political communication messages with its news on its television channel. Discourse analysis method was used in the research. As it is known, discourse analysis method is an analysis method used in researches in social sciences that analyze meanings in speech and texts. In this study, NATO television’s broadcasts about the events in Ukraine were watched via <https://www.natomultimedia.tv/portal/index.html> and subjected to discourse analysis. As a sample, news about Ukraine was searched on nato.multimedia.tv. This platform contains news about 163 Ukraine. NATO television broadcasts on youtube. The scope of the research was limited to 15 news published in 2019.

Keywords: Political Communication, Public Diplomacy, Social Media, NATO.

GİRİŞ

Yirminci yüzyılın başında hız kazanan küreselleşme süreci özellikle 2000'lerden sonra insan hayatına giren kitle iletişim araçları ile daha farklı bir anlam kazanmıştır. Bu bağlamda sadece kişiler değil uluslar üstü, uluslararası örgütler ve yine bir örgüt olarak devletlerde kitle iletişiminde önem vererek bu araçları stratejik siyasal iletişim bağlamında kamu diplomasisi yapmak için kullanmaya başlamışlardır. Çünkü kitle iletişim teknolojisinin gelişmesiyle hızlanan küreselleşme süreci küresel örgüt ve küresel vatandaş kavramlarını ön plana çıkarmıştır.

Yukarıda anlatılanların ışığında, ulus devletler için hızla değişen yenedünyaya uyum sağlamanın bir yolu da hem küresel örgütler hem de onları yöneten siyasal aktörlerin, sosyal medya da yer alarak kamu diplomasisi yapmalarından bu kamu diplomasisinde siyasal iletişim dilini kullanmalarından geçmektedir. Günümüzde küresel siyasal aktör olmanın en önemli yolu ise doğru kamu diplomasisi teknikleri, doğru medya tercihi ve doğru siyasal iletişim dilini kullanmaktan geçmektedir.

Bu araştırmada, uluslar üstü bir siyasal aktör olarak NATO'nun sosyal medyayı kullanarak Ukrayna haberleri üzerinden kamu diplomasisi ve siyasal iletişim yapma süreçleri incelenmiştir. Bilindiği gibi günümüzde sosyal medya üzerinden siyasal iletişim bağlamında kamu diplomasisi yapılması siyasal aktörler için oldukça önemli bir iletişim kurma biçimi haline gelmiştir. Bunun en temel nedenlerinden bir tanesi özellikle gençlerin sosyal medyayı oldukça yoğun kullanmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca gelişen internet teknolojisi ve sosyal medyanın insanların hayatının merkezine oturması küresel siyasal aktörlerin kamuoyu kazanmaları için iştahlarını kabartmaktadır.

Araştırmanın önemi, bilindiği gibi günümüzde kamu diplomasisi özellikle güçlü devletlerin kitle iletişim araçları aracılığıyla kendi kültürlerini yaygınlaştırarak ekonomik ve siyasal güç elde ettikleri bir alandır. Bu nedenle bu araştırma NATO'nun hem kamu diplomasisi çalışmalarını hem de bu çalışmalarda NATO televizyonunu kurarak yayınlarını sosyal medya platformlarından nato multimedia tv aracılığı ile siyasal iletişim bağlamında nasıl kullandığını göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın analiz aşamasında, NATO Televizyonunun Ukrayna'da yaşanan olaylarla ilgili yayınları, <https://www.natomultimedia.tv/portal/index.html> aracılığıyla izlenerek söylem analizine tabi tutulmuştur. Örneklem olarak nato.multimedia.tv kanalında Ukrayna ile ilgili çıkan haberler aranmıştır. Bu platformda 163 Ukrayna ile ilgili haber yer almaktadır. Bu haberler arasında sadece 2019 yılı yayınları örneklem olarak seçilmiştir. Seçilen haberlerin konuşma metinleri önce söylem analizi yöntemi ile incelenmiştir. Özellikle nato.multimedia.tv 2019 yayınlarında yer alan konuşma metinleri bir bilgisayar programı kullanılarak Büyük Veri uygulaması ile sözcük ve kavramlarına ayrılmıştır. Bu ayrıştırma sürecinde NATO'nun televizyon yayınlarında en fazla hangi siyasi anlam içeren sözcük ve kavramları kullandığı tespit edilmiştir. Çıkan sonuçlar söylem analizi bağlamında aşağıda yer alan grafiklerle gösterilmiştir. Bu haberlerde yer alan konuşmaların metinlerinde en fazla hangi kavramların kullanıldığı ortaya çıkarılarak Ukrayna krizi ile ilgili bağlantısı kurulmuştur. Aşağıda yer alan soruların cevapları aranmıştır.

- NATO kamu diplomasisi bağlamında siyasal iletişim dili kullanarak yaptığı yayınlarda hangi kavramları ön plana çıkarmaktadır?
- NATO yaptığı yayınlarda siyasal iletişim bağlamında etkili ve ikna edici olmak için kanaat önderleri kullanmakta mıdır?
- NATO Ukrayna ile ilgili yaptığı yayınlarda ön plana çıkardığı kavramlarla neyi amaçlamaktadır?

Özellikle bu yüzyılın ikinci yarısından itibaren hızla gelişen kitle iletişim teknolojisi ulus devletlerin temellerini sarsmaya başlamıştır. Sanayi 1.0 sürecinde ortaya çıkan ve kendi sanayisini ve pazarını korumak amacıyla temel değerlerini oluşturan ulus devletler, Sanayi 3.0 sonrası hızlanan küreselleşme süreci ile birlikte sarsılmaya başlamıştır.

Bilindiği gibi hızlanan küreselleşme süreci pazar arayışı içinde olan egemen Batı devletlerinin çatışma süreci ile Birinci ve İkinci Dünya savaşlarının yaşanmasının yolunu açmıştır. Bu savaşlar sonucu ortaya çıkan uluslar üstü örgütler (BM, DB, NATO) egemen olanların egemenlik çıkarlarının savunulmasında başat rolü hala oynamaktadırlar.

Bu süreçler klasik diplomasi anlayışı yerine yeni diplomasi anlayışları ve yeni medya teknolojileri ile birlikte ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda özellikle bilgisayar teknolojisinin kullanılmaya başlaması ile ortaya çıkan Sanayi 3.0 süreci ile birlikte ulus devletler kuruluş temellerinin sarsılmaya başladığını fark ederek yeni yollar aramaya başlamıştır. Bu nedenlerle hem dünyaya egemen örgütler hem de büyük, orta ve küçük devletler kamu diplomasisi yapmaya önem vermeye başlamıştır.

2.TEORİK ÇERÇEVE

Küreselleşme süreciyle birlikte özellikle kitle iletişim teknolojisinin gelişmesi devletlerarası ilişkilerde askeri gücün yanında yumuşak güç ve akıllı gücün ön plana çıkmasının yolunu açmıştır. Bu bağlamda günümüz egemen devletleri küresel kamuoyu oluşturmaya önem vermeye başlamıştır. Küresel kamuoyu yaratma özellikle egemen siyasal aktörler için başka devletlerin milletlerini etkilemek amacıyla yapılan kamu diplomasisi çalışmalarıdır. Bu çalışmaların en önemli aracı medya organlarıdır. Potter'a göre kamu diplomasisi "bir hükümetin başka bir ulusun halkı üzerinde hedef politikalarını empoze etmesi ve etkili olması amaçlarını avantaja çevirme çabası(Potter, 2003:64) olarak tanımlanmaktadır. Hans Tuch ise bir hükümetin küresel iletişim kurma biçimi (Tuch, 19990:5) olarak açıklamıştır.

Yukarıda yer alan tanımlardan hareket edildiğinde kamu diplomasisi; özellikle medya gücünü ve teknolojisini elinde bulunduran egemen devletlerin kamuoyu oluşturmak amacıyla yaptığı siyasal iletişim kurma biçimi olarak tanımlanabilir. Kamu diplomasisi yaparak siyasal iletişim kurma biçimi amaçlı yapılan içinde algı yönetimi ve manipülasyon kavramlarını da barındıran bir süreç olarak işlemektedir. Bu siyasal iletişim biçiminde (gönderen- alıcı, ileti ve geri bildirim) döngüsünde bilginin kaynağının belirli olması ikna edilebilirlik ve bilgiye güven açısından önem taşımaktadır. Bu güven ilişkisi ile ancak etkili ve ikna edici iletişim süreci başlayabilmektedir.

Kamu diplomasisinde gönderen olan kaynak genellikle kendi ideolojik fikirlerini uluslararası doğruluğu ve geçerliliği kanıtlanmış olarak sunmaktadır. Bu bağlamda

kamuoyunda rıza oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu nedenle belirli uluslararası geçerliliği olan kavramları kullanarak siyasal iletişim yapmaktadır. Örneğin bu kavramlar genellikle “demokrasi” “barış” “insan hakları” “yardım” gibi geçerliliği sorgulanmadan kabul gören kavramlar olmaktadır. Ayrıca bu kavramların geçerliliğinin kabulünde küresel devletler ve uluslar üstü kuruluşlar BM ve NATO gibi uluslar üstü siyasal aktörlere ihtiyaç duymaktadır.

Özellikle II. Dünya Savaşı sonrası kitle iletişim teknolojisinde yaşanan hızlı gelişme hem devlet gibi örgütlerin hem de diplomasi kavramının kapsamını genişletmiştir. İki kutuplu sistem içinde süre giden diplomatik ilişkiler bir yandan da yeni teknolojinin yarattığı küresel dünyayı yakalama çabası içinde hareket etmektedirler. Özellikle 1950’lerden sonra dünyada yaşanan hızlı değişimler çağdaş diplomasiye ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Ayrıca uluslar üstü siyasal aktörler Batı adına çoğalmaya başlamıştır. Bunlar; NATO, BM, DB, IMF ve STK’ların artan siyasal ve ekonomik gücü onların devletlerarası ilişkilerde etkili olmalarının yolunu açmıştır. Özellikle bu aktörlerden bazılarının sermaye gücü bazı devletlerden fazla olunca bu aktörlerin devletlerinde üzerinde siyasal güç gösterisi yapmalarına neden olmaktadır. Bu bağlamda ortaya çıkan yeni diplomasi anlayışı devletler çerçevesi dışında işbirliği yapılması ve uyum yerine çatışmanın artması sonucunu yaratmıştır. Bu durum modern diplomasi anlayışının oluşmasında rol oynamıştır.

Bu nedenle, 21. yüzyıl diplomasi anlayışı mikro bakış açısıyla değil makro düzeyde değişikliklere uyum sağlayan sistemin genelini anlamaya çalışan genel paradigmalara odaklanan bir çerçeveye sahip olmak zorunda kalmıştır. Bu zorunluluğu yaratan durum gelişen medya teknolojisi ve hızlanan küreselleşme süreci olmuştur. Uluslararası ilişkilerin artan karmaşıklığı diplomatik ilişkilerin farklılaşmasını gerektirmiştir. Çağdaş uluslararası sistemin karmaşık doğası ve bu yeni bilişsel gerçekliği karşılamak için diplomasi anlayışı genişleyerek yeni diplomatik uygulamalar ortaya çıkmaktadır. Küreselleşme süreci ile birlikte çağdaş diplomasi anlayışı uluslararası sistemin evrimi ve sistem içindeki çeşitli siyasal aktörlerin ilişkilerinin doğası gereği çift taraflı ayna gibi işlemektedir.

Sonuç olarak bakıldığında küreselleşme süreci ile birlikte devletlerarası ilişkilerde ortaya çıkan yeni aktörler ve karşıt ideolojik sistemler yeni sorunlar ortaya çıkarmıştır. Bu durum modern diplomasiye şekillenmesinde etkili olmuştur. Öncelikle karmaşıklaşan devletlerarası ilişkilerin çatışma olasılığını artırması diplomatik ilişkilerin de karmaşıklaşmasına yol açmaktadır. Karmaşıklaşan diplomatik ilişkiler, askeri gücün dışında, yumuşak güç ve akıllı güç kavramlarının önemini artırırken, hem devletlerarası ilişkilerde hem de uluslar üstü örgütlerin ilişkilerinde belirleyici olmaya başlamıştır.

Ayrıca küreselleşme süreci ile birlikte uluslararası politikada birçok sorun sınırlar ötesi halini almaktadır. Örneğin; iklim değişiklikleri, uluslararası göç, bölgesel güvenlik politikaları, küresel terör, uyuşturucu ticareti, insan ticareti, organ mafyası ya da HIV / AIDS, Kuş Gribi gibi hastalıkların küresel düzeyde yayılması küresel mücadeleyi gerektirmektedir. Bu sorunlar devletlerin küresel düzeyde karşılaştığı yeni sorunlar olarak karşılıklarına çıkmaktadır. Küresel düzeyde karşılaşılan bu sorunlara

devletlerin tek başına müdahalede bulunmasının ya da diplomatik yollarla çözmesinin anlamı bulunmamaktadır. Bu nedenle bu tür problemler küresel diplomasi yaklaşımı ile uluslararası arenadaki bütün aktörler ve ulus üstü aktörlerle birlikte çözülmesi gereken problemler olmaktadır.

3. SİYASAL İLETİŞİM BAĞLAMINDA KAMU DİPLOMASİSİNİ ANLAMAK

Bu bağlamda kamu diplomasisine bakıldığında ilk çıkış noktası 17. yüzyıl Fransa diplomasi yaklaşımına kadar gitmektedir. Bunun nedeni 17. ve 18. yüzyıllarda Fransız kültürünün hem tüm Avrupa hem de Osmanlı İmparatorluğuna kadar ününün yayılmış olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca bu dönemlerden itibaren Fransızca diplomasi dili haline gelmiştir. Fransız Devriminin dünyayı etkilemesi Fransa'nın kamu diplomasisinde gücünü ortaya çıkarmıştır. Bu dönem Fransız Devriminin sloganları 'Eşitlik', 'Kardeşlik' ve 'Özgürlük' tüm dünyada yaygınlaşarak popüler olmuştur.

Radyolar, İkinci Dünya Savaşı boyunca kamu diplomasisi bağlamında siyasal iletişimin en önemli uygulama aracı haline gelmiştir. İkinci Dünya Savaşı sonrası yükselen ABD'nin en temel amacı komünizm ile mücadele etmektir. Bu nedenle, 1950 yılında Başkan Truman 'Hakikat Kampanyası' adı altında kamu diplomasisi çalışmalarını başlatmıştır. Bu kamu diplomasisi çalışmasının en önemli siyasal iletişim sloganı 'hakikat' kavramı olmuştur. Bu dönemde, Hollywood yapımları da etkili propaganda araçları haline getirilmeye çalışılmıştır(Rosenberg, 1982:209).

Kamu diplomasisi kavramı küreselleşme sürecinde değeri artan bilginin ve iletişimin doğal sonucu olarak önem kazanmıştır. Bu nedenle devletlerin kamu diplomasisi uygulamalarında küresel kamuoyunun önemi büyüktür. Geleneksel diplomasi anlayışının dışına çıkan tüm alanları dolduran kamu diplomasisi özellikle egemen devletlerin küresel vatandaş yetiştirme ve küresel kamuoyu yaratma çabasıdır. Bu süreçte kültürel iletişim çalışmaları ve sivil toplum örgütleri oldukça önemli rol üstlenmektedir.

Kamu diplomasisi, kitle iletişim araçlarının gelişimi ve yaygınlaşması sonucu farklı bir diplomatik iletişim biçimi olarak kendini göstermiştir. Bu gelişen yeni diplomasi anlayışı yabancı kamuoyunun dış ilişkilerde önemli bir rol oynadığını tasdik etmektedir ve bu kamuoyunu etkilemeye çalışmaktadır. Bu durum kamu diplomasisi olarak adlandırılmaktadır. Bir hükümetin kendi ulusunun ideallerini, fikirlerini, kurumlarını, kültürünü aynı zamanda ulusal hedeflerini ve hali hazırdaki politikalarını yabancı kamuoyuna anlatmak için girdiği iletişim süreci (Tiedeman, 2004:23) olarak işlemektedir.

Kamu diplomasisi günümüzde küresel olsun ya da olmasın sadece devletler için değil uluslar üstü siyasal aktörler içinde kamuoyu oluşturma açısından önem taşımaktadır. Kamu diplomasisi yapan her örgüt aşağıda yer alan siyasal iletişim aşamalarını kullanmaktadır.

- İletinin tasarlanması
- İletinin hedef kitleyi etki süreci
- Etkilenen hedef kitlenin ikna olması
- Hedef kitlenin harekete geçmesi
- Geri bildirim siyasal aktörün istediği sonucu alması.

Bu bağlamda dünyayı özellikle Hollywood filmleriyle manipüle eden ve kamu diplomasisini başarıyla uygulayan ABD'nin amacı kamuoyu yaratmaktır. Schindler'e göre ABD kamu diplomasisi yaparken, propaganda terimini kullanmaktan kaçınmasının bir yolu olarak önemli uluslararası iletişim programları (Caitlin, 2018: 5) olarak tanımlanmaktadır. Bu uluslararası iletişim programlarının adı kamu diplomasisidir. Kamu diplomasisi yapmak için kullanılan dil ise siyasal iletişimdir. Bu dil her zaman içinde ideoloji barındırmak zorundadır. Bu ideolojik kavram ya da sözcükler yumuşak güç bağlamında "Özgürlük", "Barış", "Demokrasi" de olabilir. Sert güç bağlamında askeri operasyonlar ve üst düzeyde geliştirilmiş silahların medya aracılığı ile gösterilmesi de olabilmektedir.

4. KURULUŞUNDAN BUGÜNE NATO'NUN DEĞİŞİM EVRELERİ

4 Nisan 1949'da, Washington'da on iki ülke tarafından NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması) kurulmuştur. Bu 12 ülkeye sonrasında 17 ülke daha katılmıştır. Kısa sürede 29 ülkenin katılımı sağlanmıştır. Bir anlamda, NATO, Batı ülkelerinin ABD ve Avrupa gibi ekonomik ve siyasal çıkarlarını SSCB'ne karşı korumak için kurulmuş uluslar üstü askeri bir örgütlenme olmuştur.

Sovyetler Birliği'nin, Avrupa Kıtasına genişleme stratejisinden korkan "Belçika, Birleşik Krallık (İngiltere), Fransa, Hollanda ve Lüksemburg" bir araya gelerek, 17 Mart 1948 tarihinde Brüksel Antlaşması sonucu NATO'nun temellerini atmışlardır. Bu ülkelerin ABD ile yaptığı bir görüşme sonucu "Kuzey Atlantik Antlaşması" imzalanmıştır. Antlaşmayı yukarıda yer alan devletlerin yanında, ABD, Danimarka, İtalya, İzlanda, Kanada, Norveç ve Portekiz de imzalamıştır (<https://www.makaleler.com/nato-nedir-kurulusu-amaci-operasyonlari>, E.T. 07.10.2019). Kısa zamanda Kuzey Atlantik Antlaşması, Kuzey Atlantik Örgütü adını almıştır.

Özellikle, İkinci Dünya Savaşı sonrası Sovyetler Birliği ile Avrupa arasında yaşanan ideolojik gerginlik ve çatışma ve Sovyetlerin genişleme politikası Batılı devletler tarafından korkuyla takip edilmiştir. Bu nedenle ABD ve Avrupa devletleri "Barış ve Güvenliğin" sağlanması için NATO'nun kurulduğunu açıklamışlardır.

NATO'nun kuruluş hikâyesinde özellikle 1947 yılından sonra artan ABD-SSCB çatışması ve rekabeti vardır. Bu bağlamda dönemin Amerikan Başkanı Harry Truman dünyanın iki farklı ideoloji arasında bölünmesinden bahsetmiştir. Truman Doktrini ile birlikte Soğuk Savaş süreci yavaş yavaş olgunlaşmaya başlamıştır. Dünya liberalizm ve komünizm ideolojileri arasında iki kutuplu olarak şekillenmeye başlamıştır. Kennedy'e göre, her iki ideolojide evrenseldir. Fakat liberalizm ve komünizm, karşılıklı olarak birbirlerini dışlamışlardır. Böylece, her iki taraf da, tüm dünyayı ideolojik kavganın politikasındaki üstünlükten ayıramayacağı bir arena olarak algılamaya başlamıştır. Bir ülke ya Sovyet ya da ABD bloğu içinde olmalıydı. Bunun ortası yoktu (Kennedy, 1989:437)

1989 yılında Berlin duvarının yıkılması, ardından 1991'de de SSCB'nin ve Varşova Paktının dağılması süreci Batılı devletlere rahat bir nefes aldırırken kendi anlamlarını yükledikleri düşmanlarının ortadan kalkması ile birlikte yeni bir anlam arayışı içine girmelerine neden olmuştur. Özellikle, Avrupa ve ABD' in ekonomik ve siyasal çıkarlarını korumak için kurulmuş olan NATO kuruluşunun nedeninin ortadan

kalkması ile birlikte varlığını devam ettirme yolları arama sürecine girmiştir. Bu bağlamda NATO yeni düşmanlar türetmeye başlamıştır. NATO için 1990 öncesi düşman “Kızıl Tehlike” iken 1990 sonrası “Yeşil Tehlike” olarak renk değiştirmiştir. Ayrıca 1990 sonrası güvenlik politikalarında genişleme stratejisini uygulamıştır. Eskiden Sovyetler Birliğine bağlı olan bazı Balkan ve Baltık devletlerini de kendi bünyesine katmıştır.

Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra NATO, ne kadar kendi varlığının devamı bağlamında tehditler ortaya atsa da pek çok üye için bu tehditler tehdit olarak görülmemiştir. Yeni tehditlerin somut olmayışı ve belirsizliği örgüt içinde belirli çatışmalara da neden olmuş birlik duygusu zayıflamaya başlamıştır. Gechiu’ ya göre, üyelerinin ortak liberal ve demokratik değerlere bağlılığını temsil eden demokratik bir kulüp olması NATO’nun önemli bir özelliğidir. Soğuk Savaş sonrası dönemde NATO’nun normatif özelliklerine vurgu yapanların ve ittifakın politikalarını inşacı uluslararası ilişkiler kuramı penceresinden inceleyenlerin sayısında artış olmaya başlamıştır (Gheciu,2005:973).

Bugün hala resmi internet sitesinde özellikle “barış”, “ demokrasi”, “ dış yardım”, “insan hakları” kavramlarını kullanmaya devam eden NATO bu şekilde kamu diplomasisi ve siyasal iletişim yapmaktadır. Örneğin resmi internet sitesinde “NATO öncelikle ülkeler arasındaki anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözülmesine yardımcı olacaktır. Başarısız olduğu takdirde kriz yöntemi oluşturarak muhtemel askeri operasyonları masaya yatıracaktır. İttifak’ın askeri güçleri; savaş yaşanan bölgelerde NATO üyesi olmasa da bazı ülkelerin askerlerinin eğitilmesi, deniz korsanlığı operasyonları, uçuşa yasak bölgelerde güvenliğin sağlanması, ambargoların uygulanması gibi çeşitli görevler üstlenmektedir. (<http://www.nato.int.E.T>. 20.12.2019). Tanımlaması yaparak gerekliliğini ortaya koymaya çalışmakta ve bu bağlamda kamu diplomasisi ve siyasal iletişim yapmaktadır.

5. SİYASAL İLETİŞİM BAĞLAMINDA UKRAYNA KRİZİNE NATO’NUN YAKLAŞIMI

Sovyetler Birliği’nin dağılması ile birlikte özellikle Avrupa Birliği ve NATO Ukrayna ile ilişkilerini geliştirme çabası içine girmişlerdir. Ukrayna’yı AB’ne entegre etme süreci de başlamıştır. Bilindiği gibi Ukrayna krizi, 2004-2005 yılları arasında hükümetten memnun olmayan halkın “Turuncu Devrim” adıyla ayaklanması süreci ile başlamıştır hala çatışma ve krizler devam etmektedir. Bu kriz ve çatışmalar, Batı Bloğu devletleri için Rusya’ya karşı kullanılacak mükemmel fırsatlar olmuştur. Bu süreç Batı Bloğu ile Rusya’yı yeni bir hesaplaşma sürecine sokmuştur. Turuncu Devrim’in sonucunda Batı Bloğunun desteklediği kişi iktidarı elde etmiştir. Rusya’nın bölgede sert güç kullanma nedeni Mearsheimer’e göre, Batı Bloğunun kendi bölgesinde ilerlemesinden duyduğu güvenlik kaygısı (Mearsheimer, 2014: 45) nedeniyledir. Bu bakış açısı ile Ukrayna krizine Batı-Rusya rekabetinden kaynaklanmaktadır (Koçak, 2015:9) denilmektedir. Bu kriz her iki tarafı destekleyen siyasal aktörleri ortaya çıkarmıştır.

Ukrayna krizinin en önemli yanı önce Ukrayna - Rusya ilişkilerinin sonrasında ise Rusya-Batı Bloğu ilişkilerinin bu bölgede çatışmaya dönmesine neden olmasından kaynaklanmaktadır. Krizin siyasal aktörlerine bakıldığında bilindiği gibi krizin ilk süreci

olan “Turuncu Devrim” sürecinde Batı Bloğu yanlılarının galibiyetiyle sonuçlanmıştı. Fakat 2010 yılında Rusya yanlısı olarak bilinen Cumhurbaşkanı Viktor Yanukoviç iktidara gelmiştir. Yanukoviç’in 2013 yılında, Ukrayna’nın Avrupa Birliğine üyelik yolunu açacak anlaşmayı imzalamaması ülkeyi tekrar bir çatışma içine sürüklemiştir. Ukrayna halkı sokaklara dökülerek protesto gösterilerine başlamıştır. Bu süreçte gerginliğin giderek artması sonucu Yanukoviç Şubat 2014’te ülkeyi terk etmiş ve Rusya’ya sığınmıştır. Yanukoviç’in ülkeyi terk etmesiyle Batı yanlıları tekrar güçlenmeye başlayınca Rusya, Ukrayna’nın Kırımı yarımadasını ilhak etti (Koçak, 2015:9).

Resim 1: 2004 Presidential Election - Orange Revolution, <https://www.globalsecurity.org/military/world/ukraine/election-2004.htm>, E.T. 21.12.2019.

Batı Bloğu olarak Rusya’nın karşısında yer alan AB ve ABD ekonomik yaptırımlar ve diplomatik kanallarla müdahale etmeye çalıştılar. Doğu Ukrayna ve Batı Ukrayna olarak ikiye bölünen ülkede Batı Bloğunun temsilcisi Yuliya Timoşenko olmuştur. Rusya, Ukrayna ile bu süreçteki ilişkilerinden dolayı hem ABD hem de NATO¹ (NATO Secretary General Slams Russia’s Continuing Support of Separatists in Ukraine”, Kyiv Post 11 Mayıs 2014) tarafından uyarılmıştır.

Yaşanan krize bir siyasal aktör olarak Avrupa Birliği açısından bakıldığında, AB için Avrupa kıtasına komşu eski Sovyet ülkeleri 2000’lerden itibaren NATO’nun da desteklemesiyle hem NATO’nun hem de Avrupa Birliğinin genişlemesi açısından önemli olmuşlardır. Sovyetler Birliğinin dağılmasında itibaren AB ve NATO Baltık ve Balkanlar bölgelerinin de genişleme stratejisini uygulamışlardır. Bunu NATO kendi stratejik planında da açıklamıştır. Doğu Bloğuna ait pek çok ülke NATO’nun ve AB’nin üyesi olmuştur. Bu projenin bir parçası olan Ukrayna, Rusya’nın ve Rus yanlılarının etkisi ile bu süreci tamamlayamamıştır.

6. NATO TELEVİZYONU “MULTIMEDIA” YOUTUBE YAYINLARININ SİYASAL İLETİŞİM AÇISINDAN UKRAYNA HABERLERİ ANALİZİ

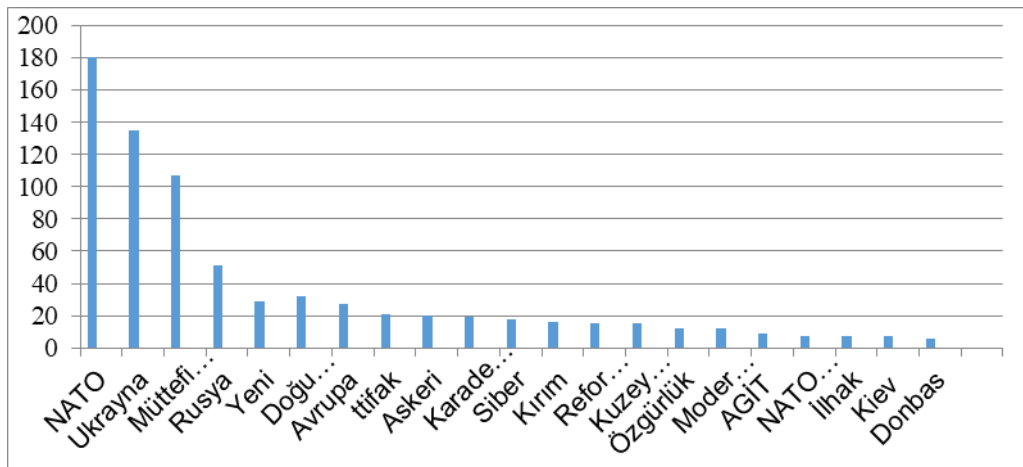
¹ “NATO Secretary General Slams Russia’s Continuing Support of Separatists in Ukraine”, Kyiv Post 11 Mayıs 2014,.

NATO'ya ait olan ve kamu diplomasisi yapmak için kullanılan nato.multimedia.tv adıyla yayın yapan kanal ücretsiz olarak YouTube üzerinden haber videolarını izleyicilerine ulaştırmaktadır. Bu yayınların kalitesi çok yüksektir. Yayınlar deneyimli gazetecilerden oluşan bir ekip tarafından hazırlanmaktadır.

NATO televizyonunun amacı kamu diplomasisi bağlamında NATO'nun faaliyetlerinin duyurusunu yapmaktır. Bu amaçla kurulan televizyonda NATO operasyonları, yardımları ya da NATO'nun askeri faaliyetlerinin dışında pek çok konuda haberler yapılmaktadır. Ayrıca NATO'nun görev alanına giren tüm konularla ilgili zirveler, konferans ve kongreleri haberleştiren kanal NATO'nun resmi web sayfasında bu şekilde tanımlanmıştır. Kanal haberleri ve güncel olayları takip eden gazeteci ekibi ile basın toplantıları da düzenlemektedir.

Yukarıda anlatılanlar ışığında bakıldığında bu araştırmanın içeriği olan Ukrayna ve NATO haberleri ilişkisi, 2015 yılında başlamıştır. 2019 yılının sonuna kadar, NATOTv kanalı Ukrayna ile ilgili 163 adet haber yayını yapmıştır. Bu çalışmada, bu videoların sadece 2019'da yayınlanan 26 tanesi izlenmiştir. İzlenen bu Ukrayna haber videolarından sadece 15 tanesi konuşma metni içermektedir. Diğerleri sadece görüntü videoları olarak yer almaktadır. Konuşma metnine ulaşılan 15 haber videosunda yer alan konuşma metinleri önce 60 sayfalık bir dokümana çevrilmiştir. Ardından bir bilgisayar programı aracılığıyla ortaya çıkan veriler sözcük ve kavramlarına ayrıştırılmıştır. Bilgisayar programı, NATO televizyonunda yer alan bu 15 haberin 60sayfalık veri dokümanında en fazla kullanılan sözcükleri ve kavramları bize vermiştir. En fazla kullanılan sözcük ve kavramlar içinde siyasal ileti içeren ve kamu diplomasisi ile bağlantılı sözcük ve kavramlar seçilerek NATO'nun Ukrayna haberlerinin amacı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu nedenle aşağıda yer alan grafikler oluşturulmuştur.

Grafik 1: NATO Televizyonu Ukrayna Haberleri Siyasal İletişim Bağlamında En Fazla Kullanılan Sözcük ve Kavramların Dağılımı

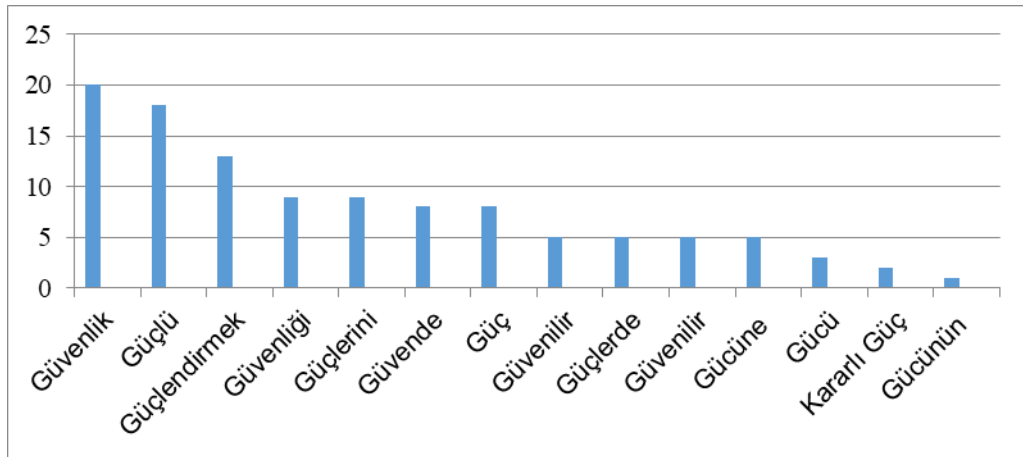
Bu bağlamda Grafik 1’de NATO (180), Ukrayna (135), (Müttefikler (107), Rusya (51), Yeni (29) Doğu Ukrayna (32), Avrupa (27), İttifak (21), Askeri (20), Karadeniz (19), Siber (18), Kırım (16), Reformlar (15), Kuzey Atlantik (15), Özgürlük (12), Modernleştiler (12), AGİT (9), NATO-Ukrayna (7), Kiev (7), Donbas (6) defa kullanılmıştır. Yukarıda yer alan grafik NATO’nun en fazla kullandığı kavram ve sözcükler görülmektedir.

Yukarıda yer alan Grafik 1’de, NATO’nun kendi televizyon kanalında en fazla kullandığı kavram ve sözcükler görülmektedir. Grafikte’ de görüldüğü gibi NATO Tv Channel adıyla yayın yapan kanal doğal olarak en fazla NATO ve Ukrayna kavramlarını kullanmıştır. Araştırmanın içeriği gereği, NATO’nun Ukrayna haberlerinde müttefiklere, Avrupa’ya, Kuzey Atlantik ittifakına ve Amerika’ya ve Rusya’ya gönderme yapılması siyasal iletişim bağlamında önem taşımaktadır.

Rusya’dan sonra en fazla “yeni” kavramının kullanılması Ukrayna’da yaşanan krizlerden, yeni Ukrayna’nın doğacağını NATO’nun işaret etmesi açısından önemlidir. Aynı şekilde “Özgürlük”, “Reformlar” ve “Modernleştiler” kavramları da özgür ve yeni Ukrayna’nın yeni siyasal sistemine vurgu yapmaktadır.

Ayrıca “yeni”, “modern” ve “özgürlük” kavramları diğer sözcük ve kavramlarla birleştirildiğinde ortaya yeni, özgür ve modern Ukrayna’nın dostları olarak Avrupa, Kuzey Atlantik ve Amerika’yı işaret etmektedir. “İttifak” ve “müttefik” kavramları ile de Ukrayna’nın yalnız olmadığını vurgulamaktadır. Grafikte’ de görüldüğü gibi en fazla kullanılan dördüncü kavram olan “Rusya” burada düşman olarak yer almaktadır.

Grafik 2: NATO Televizyonu Ukrayna Haberlerinde Siyasal İletişim Bağlamında “Güvenlik ve Güç” Kavramlarının Kullanım Dağılımı

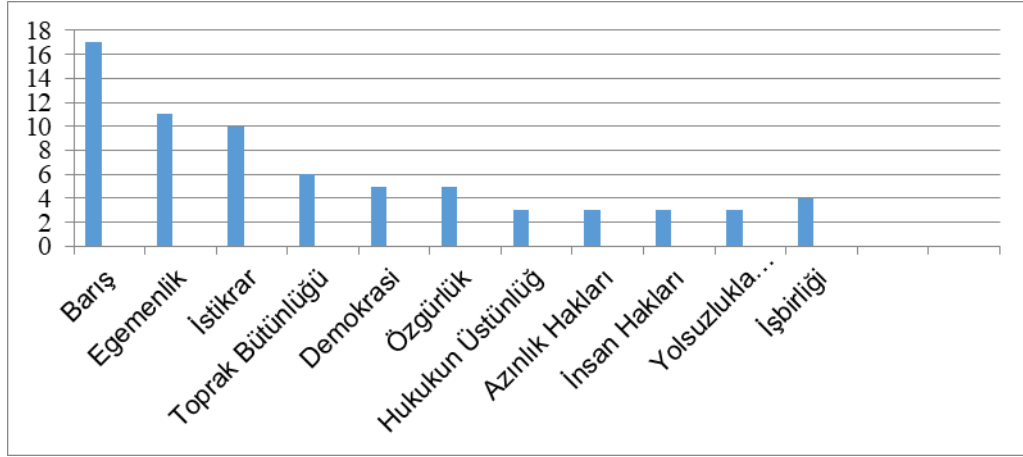

Aynı şekilde Grafik 2’ye bakıldığında bu grafik güvenlik ve güç kavramlarının kullanımına dikkat çekmek için bu iki kavram yan yana getirilerek hazırlanmıştır. NATO haber metinlerinde oldukça sık kullanılan güvenlik ve güç kavramları siyasal iletişim açısından oldukça önemli kavramlardır.

Güvenlik ve Güç Grafiği sırasıyla: Güvenlik (20), Güçlü (18), Güçlendirmek (13), Güvenliği (9), Güçlerini (9), Güvende(8), Güç (8), Güvenilir (5), Güçlerde (5), Gücüne (5), Gücü (3), Kararlı Güç (2), Gücünün (1) kullanılmalarıyla oluşmuştur.

Analiz sonucu bu kavramların NATO tarafından oldukça sık kullanıldığı görülmektedir. Özellikle güvenlik (20), güç çok kullanılan kavramlardır. NATO örgüt olarak kendi varlığını Dünya'nın güvenliğine dayandırmaktadır. Dünyanın güvenliğinin koruyucusu olarak yola çıkan NATO doğal olarak kendi gücüne gönderme yapmaktadır.

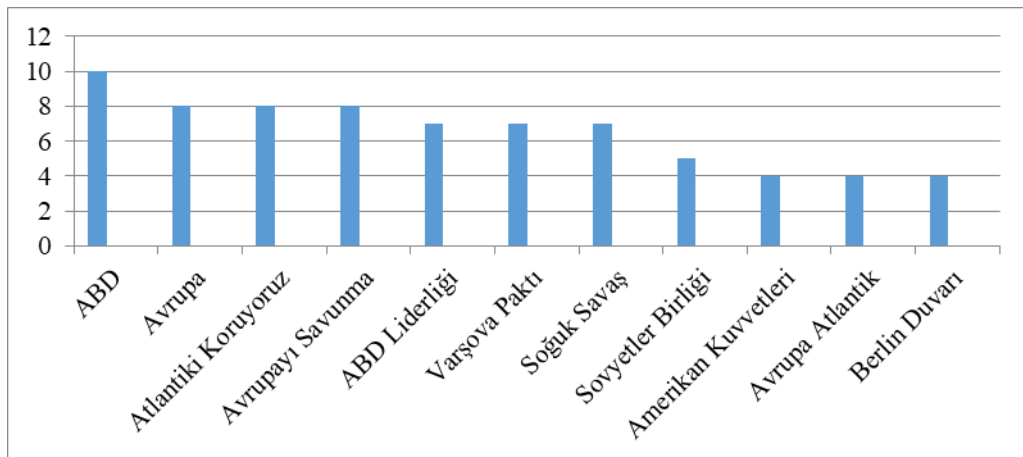
Grafik 3: NATO Televizyonu Ukrayna Haberleri Diğer Siyasal İletişim Sözcük ve Kavramları

Grafik 3'e bakıldığında özellikle her siyasal aktör için önem taşıyan ve sıklıkla kullanılan genel geçer kavramlar karşımıza çıkmaktadır. Bu kavramlar sırasıyla Barış (17), Egemenlik (11), istikrar (10) Demokrasi (5), Özgürlük (5), Hukukun Üstünlüğü (3), Azınlık Hakları (3), İnsan hakları (3), Yolsuzlukla Mücadele (3), Toprak Bütünlüğü (6), İşbirliği (4) olarak devam etmektedir. Özellikle liberal sistemlerin en fazla kullandığı siyasal iletişim dili olan bu kavramların, NATO kanalında Ukrayna ile ilgili haberlerde sıklıkla kullanıldığı dikkat çekmektedir.

Özellikle 3. Grafik Batı Bloğunun liberal demokrasi anlayışını yansıtan ve dünyanın kriz bölgelerinde kitle iletişim araçları aracılığıyla sıklıkla kullandığı kavramları gösterdiği için önemlidir. Bu kavramlar sırasıyla Barış, Özgürlük, Hukukun Üstünlüğü, Azınlık Hakları, İnsan hakları, Yolsuzlukla Mücadele olarak sıralanmıştır.

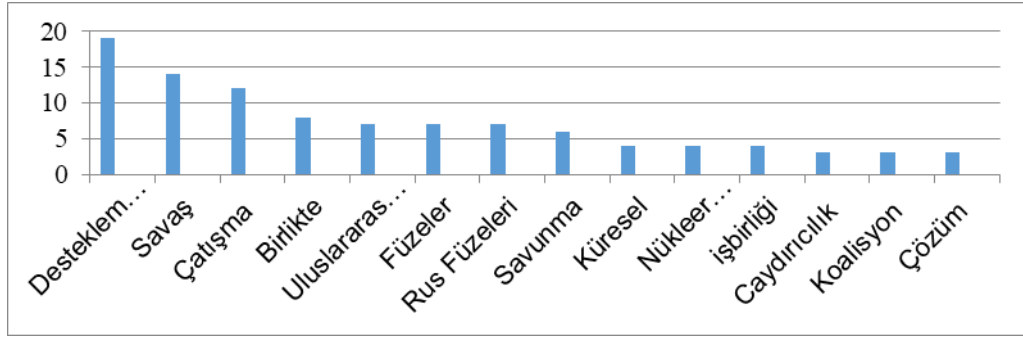
Grafik 4: NATO Televizyonu Ukrayna Haberleri Batı Bloğu Ülkelerinin Kullanım Sıklığı

Grafik 4 Batı Bloğunda yer alan ülkelerin NATO haber metinlerinde kullanım sıklığı ve nasıl kullanıldıklarını göstermektedir. Ayrıca bu grafikte NATO'nun yayınlarında Sovyetler Birliği, Varşova Paktı ve Berlin Duvarı'ndan bahsettiği dikkat çekmektedir. Grafik 4'te yer alan kavramlar sırasıyla: ABD (10), Avrupa (8), Atlantik'i Koruyoruz (8), Avrupa'yı Savunma (8), ABD Liderliği (7), Varşova paktı (7), Soğuk Savaş (7), Sovyetler Birliği (5), Amerikan Kuvvetleri (4), Avrupa Atlantik (4), Berlin Duvarı (4)

Grafik 4'ün önemi ABD, Avrupa, Atlantik kavramlarının en fazla kullanılan olması ve 1990 öncesi döneme gönderme yaparak Varşova Paktı, Soğuk Savaş, Sovyetler Birliği ve Berlin Duvarı kavramlarına gönderme yapılmasıdır. Bu durum hala Batı Bloğunun ve NATO'nun; Varşova Paktı, Soğuk Savaş, Sovyetler Birliği ve Berlin Duvarı kavramlarını kullanarak Ukrayna'da korku ve tedirginlik yaratma amacı taşıdığını göstermektedir.

Grafik 5: NATO Televizyonu Ukrayna Haberleri

Son olarak Grafik 5'te yer alan kavramlara bakıldığında desteklenmektedir (19) kavramı NATO'nun Ukrayna'yı desteklediği anlamında kullanılmıştır. Diğer kavramlar ise savaş (14), Çatışma (12), Birlikte (8), Uluslararası Terörizm (7), Füzeler (7), Rus Füzeleri (7), Savunma (6), Küresel (4), Nükleer Silahlar (4), İşbirliği (4), Caydırıcılık (3), Koalisyon (3), Çözüm (3)

Son grafik olan Grafik 5 NATO'nun Ukrayna'yı desteklediğini ifade etmesi açısından önem taşımaktadır. Diğer grafiklerde olduğu gibi bu grafikte de Rusya ve Rus füzeleri tehlike olarak işaret edilmektedir.

SONUÇ

Günümüzde oldukça popülerleşen kamu diplomasisi ve siyasal iletişim alanlarının en önemli kullanım aracı kitle iletişim araçlarıdır. Bir uluslararası ya da uluslar üstü örgütler ve aynı zamanda bir örgüt olarak devletler için kitle iletişim teknolojilerine sahip olmak dünyayı ya da belirli bir bölgeyi kontrol altında tutmak ve manipüle etmek açısından önem taşımaktadır. Bu nedenlerle bu araştırmada NATO televizyonu Ukrayna haberleri, YouTube yayınları analiz edilmiştir.

- Analizin çıkış noktası NATO kamu diplomasisi bağlamında siyasal iletişim dili kullanarak yaptığı yayınlarda hangi kavramları ön plana çıkarmaktadır? Sorusu olmuştur.

Kamu diplomasisi bağlamında NATO'nun haber yayınlarında kullandığı siyasal iletişim dilinde öncelikle en fazla NATO, Ukrayna ve Müttefikler kavramlarını kullanarak Ukrayna'nın yaşadığı çatışma ve krizde NATO ve müttefik ülkelerin yanında olduğu mesajı verilmiştir. Bu kavramların ardından gelen ve en fazla kullanılan Rusya sözcüğü ise problemi yaratanı sembolik olarak temsil etmektedir. Rusya'dan sonra en fazla "yeni" kavramının kullanılması Ukrayna'da yaşanan krizlerden, yeni Ukrayna'nın doğacağını NATO'nun işaret etmesi açısından önemlidir. Aynı şekilde "Özgürlük", "Reformlar" ve "Modernleştiler" kavramları da özgür ve yeni Ukrayna'nın yeni siyasal sistemine vurgu yapmaktadır.

Ayrıca NATO tarafından oldukça sık kullanılan "Güvenlik" ve "Güç" kavramlarının kullanımında NATO kendine gönderme yaparak dünyanın güvenliğini sağladığını ve güçlü olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Ukrayna'ya yalnız değilisin mesajı vermektedir.

Bu araştırmada en önemli grafiklerden bir tanesi 3. Grafikdir. Çünkü üçüncü grafikte yer alan kavramlar özellikle Batı Bloğunun bu yüzyılın ikinci yarısından itibaren sık sık kullandığı en önemli siyasal iletişim kavramları olarak önümüze gelmektedir. Barış, Demokrasi, Özgürlük, Hukukun Üstünlüğü, Azınlık Hakları, İnsan hakları kavramları, NATO televizyon kanalında Ukrayna ile ilgili haberlerde sıklıkla kullanıldığı dikkat çekmektedir.

Dünyaya egemen örgütlerin en fazla kullandığı siyasal iletişim kavramları olan bu kavramlar, ABD, AB, Fransa, İngiltere, Almanya ya da NATO, BM' tarafında medya aracılığıyla küresel kamuoyu oluşturmak için çok fazla kullanılmaktadır. Küresel kamuoyu yaratmak için kullanılan bu kavramların hepsi Batı'nın siyasal sistemine gönderme yapması bağlamında siyasal iletişim içermektedir. Bu kavramları kullanan egemen örgütlerin amacı kamu diplomasisi aracılığıyla kamuoyu oluşturmaktır.

Son olarak grafik dört ve beşe bakıldığında ise; Sovyetler Birliği, Varşova Paktı ve Berlin Duvarı'ndan bahsedilmesi dikkat çekmektedir. Bu grafikte Soğuk Savaş dönemine gönderme yapılarak korku yaratılmaktadır. Yine aynı grafikte yer alan ABD, Avrupa, Atlantik'i Koruyoruz, Avrupa'yı Savunma, ABD Liderliği, Amerikan Kuvvetleri, Avrupa Atlantik kavramları Ukrayna'nın korkuya karşı yanında olan güçleri temsil etmektedir.

NATO yaptığı yayınlarda siyasal iletişim bağlamında etkili ve ikna edici olmak için kanaat önderleri kullanmıştır. Bu kanaat önderleri; NATO Genel Sekreteri Stoltenberg, NATO Genel Sekreter Yardımcısı, Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodymyr Zelenskyy, NATO Elçileri, Ukrayna Denizcilik Okulu Amirali, Ukrayna'nın Avrupa ve Avrupa-Atlantik Entegrasyonu Başbakan Yardımcısı Dmytro Kuleba gibi isimler siyasal aktörler olarak bu haberlerde yerlerini almışlardır.

Sonuç olarak NATO Ukrayna ile ilgili haberlerinde kullandığı siyasal iletişim sözcük ve kavramları ile Ukrayna'ya çok önem verdiğini göstermektedir. Rusya faktörüne rağmen Ukrayna'yı NATO'ya almak için kamu diplomasisi yapan NATO kanaat önderleri aracılığıyla da bu konuda ikna edici olmaya çalışmaktadır.

KAYNAKLAR

GHECIU, Alexandra,(2005), “Security Institutions as Agents of Socialization? NATO and the ‘New Europe’”, *International Organization*, Cilt 59, No.4.

KENNEDY, Paul, (1989) *Büyük Güçlerin Yükseliş ve Düşüşleri*, (çev. Birtane Karanakçı), İstanbul, İş Bankası Yayınları.

KOÇAK, Muhammet (2015), Bölgesel Çatışmadan Küresel Krize, Doğu Ukrayna, *SETA*, Ağustos, Sayı, 135

MEARSHEIMER, John, J., (2014), Why the Ukraine Crisis is the West’s Fault” *Foreign Affairs* , Eylül –Ekim 2014.

POTTER, Evan, Canada and the New Public Diplomacy, *International Journal*, Vol. 58, No. 1 (Winter, 2002/2003), pp. 43-64

ROSENBERG, E.,(1982), *Spreading the American Dream*, New York, Hill&Wang.

Schimmelfennig, Frank, (2003), *The EU, NATO and Integration of Europe: Rules and Rhetoric*, New York, Cambridge University Press.

TIEDEMAN, A. “U.S. Public Diplomacy in Middle East”, Seminar on Geography, Foreign Policy and the World Order, 4 Mayıs 2004.

TUCH, Hans, (1990), *Communicating with the World: U.S. Public Diplomacy Overseas* (WashingtonD C: Institute for the Study of Diplomacy, Georgetown University.

İnternet Kaynakları

SCHINDLER, Caitlin, Proactively Preserving The Inward Quiet: Public Diplomacy and NATO, <https://www.stratcomcoe.org/caitlin-schindler-proactively-preserving-inward-quiet-public-diplomacy-and-nato>, E.T. 23.12.2019.

<https://www.globalsecurity.org/military/world/ukraine/election-2004.htm>,E.T.21.12.2019.

<https://www.natomultimedia.tv/portal/index.html>, E.T. 30.12.2019.

<https://www.makaleler.com/nato-nedir-kurulusu-amaci-operasyonlari>, 07.10.2019.